

der ſaa ofte er bleven forhandlet, og jeg er-
 ſtender fuldſtændig den naturlige Frihed for
 den ærede Rigsdagsmand ſom for enhver An-
 den til at forandre ſin Mening, men naar
 den ærede Rigsdagsmand yttrede, at han i den
 Tid, ſom var forløben, ſiden vi ſidſt vare
 ſammen, havde været meget omkring og havde
 talt med Mange, hvorved han nu var kommen
 til den Overbeviſning, at det var en almin-
 delig Folkemening, at man maatte give Præ-
 ſterne en faſt aarlig eller maanedlig Løn, i
 Stedet for den tidligere Ordning af Sagen,
 maa jeg dog derved gjøre to Bemærkninger.
 Jeg maa da ſøiſt bemærke, at ihvorvel jeg
 indrømmer, at den ærede Rigsdagsmand, hvad
 man ogsaa har ſet, har været meget omkring
 i Landet i den forløbne Tid, og viſtnoſ har
 talt med mange forſkjellige Menneſker, og uag-
 tet jeg erſtender, at den ærede Rigsdagsmand
 har en overordentlig Evne til at udtrykke ſig
 klart, beſtemt og tydelig, er det dog ikke utæn-
 keligt, at der hos dem, ſom rundt omkring i
 Landet have ſluttet ſig til den hele Tanke, ſaa
 at ſige kan have været en vis Bitanke ved
 Foreſtillingen om, at Præſterne blive ſatte paa
 faſte Indtægter. At det alene ſkulde være en
 overordentlig ſtor Kjærlighed til og Omhu for
 Præſterne, der førte dem til at ønske, at diſſe
 kunde ſaae deres Indtægter ſikre og faſte i Stedet
 for at have dem paa den Maade, hvorpaa de
 nu have dem, synes mig ikke at være psyko-
 logiſt rigtig; men det forekommer mig, at man
 kunde tænke ſig Muligheden af, at det, der
 har medvirket, er en Foreſtilling om, at For-
 holdene, naar en ſaadan Forandring ſtete, med
 Tiden vilde forandres paa en mærkelig Maade,
 idet det vilde have til Følge, hvad der oftere
 er omtalt, at Tienden vilde blive afløſt paa
 billigere Vilkaar, hvilket ganſke viſt vilde give
 den hele Sag en anden Karakter og en højere
 Interèſſe. Det maa imidlertid ſiges — i
 det Mindſte er det min fulde Mening — at
 det er umuligt nu at udtale ſig om, hvad der
 vil ſte i ſaa Henſeende, medens jeg dog hol-
 der mig overbevist om, at, hvad der i den
 Retning kan gjenneføres, nok ſaa let vil
 kunne gjenneføres under de nuværende For-
 hold, ſom naar Tienden er bleven en faſt Ind-
 tægt for Statskaſſen. Dernæſt maa jeg ogsaa

paa den anden Side hævde, at der kan være
 Erfaringer — og det i meget rigt Omfang
 — for Andre, der paa ſamme Maade ſom det
 ærede Medlem have benyttet den mellem-
 gende Tid, der alſaa ogsaa have talt med
 Forſkjellige, og jeg holder mig overbevist om,
 at diſſe Erfaringer for Mange ere gaaede i
 den modsatte Retning. Jeg kan i ſaa Hen-
 ſeende fremhæve min egen perſonlige Erfaring,
 thi, ihvorvel jeg ikke har været i det Tilfælde
 at kunne komme meget omkring i Landet og
 der har kunnet tale med Andre, har jeg været
 i det forſaaavidt bekvemmere Tilfælde, at Mange
 rundt omkring fra Landet ere komne til mig
 for at tale med mig. Foruden at tale om
 mange andre Ting have de ſelvfølgelig ogsaa
 talt om de kirkelige Forhold, og det har ikke
 blot været Præſter, men det har været en
 Mangfoldighed af Mænd fra Landets forſkjel-
 lige Egne. Derved har ogsaa det Spørgs-
 maal, hvorom her er Tale, været bragt paa
 Bane, og diſſe Mænds Opfattelse i ſaa Hen-
 ſeende er bleven mig fuldſtændig klar, men
 den er ingenlunde gaaet i den Retning, at
 Spørgsmaalet for dem, forudsat at det ikke ſtod
 i Forbindelse med det, jeg før nævned, ſkulde
 have nogen væſentlig og afgjørende Betydning.
 Forſaaavidt Talen er om Præſterne, have Me-
 ningerne ganſke viſt været delte derom, men
 jeg tror dog, det maa ſiges, at der er mange
 Præſter, ſom ſatte Pris paa at have den nu-
 værende Form, ſelv med den Uſikkerhed, den i
 viſſe Tilfælde kan have, dels fordi den ſkaber
 en vis Rigthed i Stilling med dem, blandt
 hvem de leve paa Landet, idet diſſe heller ikke
 vide, hvor ſtore deres Indtægter til næſte Aar
 ville blive, dels fordi de hænge ved det Gamle.
 Jeg tror, at de Præſter ikke ſkulle henregnes
 til de daarligſte, ſom have denne Opfattelse
 af Sagen, og der er mange af dem. Jeg mener
 derfor ikke, det kan ſiges, at der paa nogen Maade
 foreligger en almindelig Mening om dette For-
 hold igjennem Udtaleſer ude omkring fra Landet,
 hvad enten de ere komne frem her i Staden
 eller paa forſkjellige Steder, men vi behøve
 egentlig heller ikke at gaa ſaa langt, thi vi
 kunne blive ved os ſelv her i Rigsdagen. Her
 vil det nemlig viſe ſig, at der gives dem, ſom
 i Dvrigt i mange Henſeender ſtaa den ærede